

SM i Bruks 2005

Jag har varit på SM för Brukshästar i Bräkne-Hoby, där Gotland tyvärr inte var representerat i år. Jag bestämde mig i alla fall för att åka och titta. I bekantskapskretsen hittade jag resällskap och så bar det av mot Blekinge.

Redan banvisningen på fredagkvällen indikerade att detta inte blir lätt för deltagarna. Skogskörningens stationer låg i en, för gotländska förhållanden, brant (väldigt brant) och stenig backe. Och det var inga små stenar kan jag säga.

Skogskörning

Lördagen började med startnummer 1 i skogskörningen och därefter följde 18 st till i de sedvanliga fem stationerna. Banan för släplass var mycket stenig, både hästen och kusken hade fullt sjå att placera fötterna rätt. När avlastning skulle ske fick kusken tänka sig för så stockarna lades rätt och inte rullade nedför backen. Vi som såg på konstaterade att efter dagens övningar dög de bara till ved, så kantstötta som de blev mellan alla stenar. Bästa ekipage på denna station var Tobias Sandahl från Kronoberg med en nordsvensk valack.

På nästa station väntade en vagn och ett lass timmer. Dom flesta spände för vagnen och körde i en volt runt till timret, som naturligtvis låg några meter bakom vagnen. Siste man i startfältet (då hade vi gjort en utflykt till Ronneby Brunnsparck) lär däremot ha backat till... Vagnen gick lätt på alla sina åtta hjul men banan var inte lätt. Halterna var branta och hade inte kusken gjort ett klokt vägval från början blev det många pinnar som ramlade. Den enda tjejen var en liten tjej och hon hade bra jobb med att lasta och lossa timret. Även om rätt teknik är nyckeln är det inte fel med lite tyngd också. Bäst på den här stationen var debutanten Tomas Nimbs från Kalmar med en nordsvensk valack.

Lunnbänken genomfördes på plan mark (!) men inte utan svårigheter. Banbyggaren hade gjort en snygg dekoration, som visade sig vara ett hinder, mitt för själva bänken så att stockarna inte kunde dras fram rakt mot utan kusken var tvungen att komma in snett. För veteranerna i sammanhanget var detta inga större problem och det var verkligen roligt att se dem i arbete. Bästa resultat på lunnbänken hade Anders Blomberg från Kristianstad i körprotokollet och Tobias Sandahl från Kronoberg i mätprotokollet.

Till slut väntade långstocken, och den som började pusta ut tog helt miste kan jag säga. Hälften av de startande blev uteslutna på det här momentet för att tiden sprang ifrån dem. En stock på 8-10 meter och alla dessa stenar den skulle emellan, det blev ett kraftprov. I den näst sista porten skulle då stocken under och svängeln över hindret och för flera blev det så att när man kopplat om kättingen och bad hästen gå framåt, så spände kättingen upp så att överliggaren ramlade och då var det bara att gå tillbaka och börja om. Inte kunde man ha fäst kättingen långt in på stocken heller till att börja med för då hade den fastnat mellan alla stenar. Bäst här var Jörgen Olausson från Örebro med en fjordhäst.

När tävlingen var klar visade det sig att de tre första platserna representerade varsin av kallblodsraser. Detta är tätttrion:

1. Tobias Sandahl, Kronoberg Nordsvensk 133 straffpoäng
2. Bruno Elmelid. Södra Älvsborg Ardenner 165 straffpoäng (SM-vinnare 2004)
3. Jörgen Olausson, Örebro Fjordhäst 187,5 straffpoäng

Bruksridning

Bruksridningen samlade 16 startande och gick parallellt med skogskörningen. Allt var väl samlat på tävlingsplatsen så det gick bra att gå emellan och hinna se nästan alla tävlande ekipage. I ridningen var det största bekymret vattenhindret. Trots att det var så fint uppbyggt och med en stadig gummimatta på botten, tyckte de flesta hästarna att det var läskigt. En ryttare valde att backa hela vägen igenom och fick väl antagligen straffpoäng på felaktig gångart ... En annan svårighet var en presenning som såg ut som ett övergångsställe, randig i svart och vitt. Där blev det många utbrytningar. Även den uppbyggda backen med halter tedde sig mystisk för flera hästar och det behövdes övertalning av ryttarna för att gå upp på den.

En rolig detalj: de flesta ryttare hade snabbt insett att i trånga passager, bland annat portarna, var det läge att binda upp svansen på hästen eftersom de lättroliga bollarna låg i svansspets höjd. Andra knepigheter var en mycket liten platta och absolut minsta storleken på vända i trångt utrymme och backa i vinkel.

Det var många olika raser med, även om fjordhästarna var i majoritet och för övrigt nästan de enda som med bara liten tvekan gick genom vattnet. Där fanns dessutom Nordsvensk, Arab, Gotlandsruss, Lippizaner och New Forest/Arab.

Årets SM-vinnare heter Maria Nordqvist från Kristianstad på en fjordhäst. Det var tredje gången gillt för Maria och 33 straffpoäng samlade hon ihop. Tvåa blev fjolårsvinnaren Elin Carlsson från Södermanland, också en fjordhäst, med 92 straffpoäng och trea debutanten Emma Wester från Blekinge med fjordhäst, 112 straffpoäng.

Brukskörning

Banan för brukskörning var densamma som för bruksridning och eftersom körningen gick på söndagen hann banbyggarna göra nödvändiga anpassningar. Körhästarna tycktes inte ha riktigt lika svårt för vatten och konstiga presenningar. Förutom, naturligtvis, minsta möjliga storlek på precisionsmomenten fanns fler svårigheter. Halterna, t ex var placerade så att de flesta ekipage hamnade med vagnen i gungning över högsta punkten på kullen, när hjulen var på rätt ställe. Det gällde både i uppförs- och utförs. Alltså var det lätt hänt att ekipaget rullade bakåt och därmed missade halten. Konerna i slalomportarna var så förrädiskt placerade att det såg ut som raka spåret men det var en förskjutning på kanske en meter i sidled och ganska nära placerade portar.

Plattan kunde man ta från två håll men det håll som låg bäst till för kusken att se var han/hon körde kostade mer tid och det var helt klart något det var ont om. Flera blev faktiskt uteslutna på grund av tidsfel. Rakkörningen var också så listigt placerad att för att hålla rak kurs även på sista mätpunkten var kusken tvungen att styra hästen in i en "dekoration" med björkrusor och sen snabbt välja höger eller vänster. Köra in och backa ut brukar vara en hyfsat enkel manöver men här råkade det naturligtvis stå en hög stubbe i vägen så man inte kunde komma in rakt ...

En blandning av hästar och ponnies var det. Till de större räknas väl ardenner och den minsta representerades av en shetlandspanny som endast var 92 cm hög. Han hette Gaston och var 19 år och debutant i brukskörning. Han kämpade på bra men fick hjälp genom vattenhindret som han eventuellt trodde han skulle behöva simma i ...

Jag skäms nästan för att vi inte inväntade prisutdelningen och därmed slutresultaten för så här i efterhand visade det sig att vi åkte från Bräkne-Hoby precis innan vinnaren påbörjade sin körning! Hemmakusken Ebbe Toresson, tillika en av de ansvariga för hela arrangemanget (dock ej banan!),

körde det näst sista ekipaget och knep segern från fjolårsvinnaren Per-Inge Andersson. Så här ser den övre delen av resultatlistan ut, av 23 startande:

1. Ebbe Toresson, Blekinge	Nordsvensk	99 straffpoäng
2. Per-Inge Andersson	Fjordhäst	115 straffpoäng (SM-vinnare 2004)
3. Linus Elmelid, Södra Älvsborg	Ardenner	156 straffpoäng

I ponnyklassen blev det så här:

1. Åsa Nelin, Kristianstad	Shetland	103 straffpoäng
2. Anita Eckebring, Uppsala	Gotlandsruss	142 straffpoäng (SM-vinnare 2004)
3. Maud Karlsson, Stockholm eft anm	?	178 straffpoäng

Till sist...

Lördagkvällens prisutdelning i skogskörning och bruksridning inramades av en supé med god mat och dryck, tal och spex. Vi var nästan 200 personer som höjde ljudnivån i matsalen vart efter kvällen led. Tävlingsplatsen var perfekt: naturbruksgymnasiet i Bräkne-Hoby med förläggning och förplägnad på den närbelägna folkhögskolan. Det såg ut som om även hästarna hade det bra i sina boxar och spiltor. En tävlande häst från Jönköping hade med sig sin fölunge. Två hingstar fanns i startfältet men det vållade heller inga problem, så vitt jag kunde se.

Under tävlingen hade man en anlitat en mycket kunnig speaker som hela tiden, på ett trevligt sätt kommenterade vad som hände på arenorna. Slutligen ska väl banbyggarna ändå ha en eloge för att de konstruerat så fina tävlingsbanor. Svårighetsgraden var helt i SM-klass, vilket naturligtvis är meningen. Att så många ekipage lyckas så väl är ju ett kvitto på att det går att genomföra momenten med en lydig och tränad häst.

Båda tävlingsdagarna ordnades också uppvisningar i ridhuset. Både westernryttare och körekipage visade vad dom kunde. På det hela taget ett mycket trevligt arrangemang och en god tumme med vädergudarna som bjöd på både sol och moln, men inget regn.

Jag ser fram emot nästa års SM och hoppas vi kan ställa upp med deltagare från Gotland då.

Ramona Numelin